N°. 667.

DE GRONDWET.

VRIJDAG 20 JULIJ.

VERSCHIJNT
Alle dagen, behalve Zon- en Feestdagen.

ABONNEMENTSPRIJS:
Voor 's Gravenhage per 3 maanden . . . . . . ƒ 4.50.
Voor de overige steden des Rijks . . . . » 5.50.

UITGEVER-DIRECTEUR:
C. H. SUSAN, Jr., te 's Gravenhage.
Hoofd-Correspondenten M. Schooneveld en Zoon, Beurssteeg, te Amsterdam.
Brieven franco aan het Bureau De Grondwet.
Jan Hendrikstraat, n°. 259.

De verkiezingen.

Niet gelukkig — wij erkennen het volmondig — is de uitslag voor *onze* kandidaten geweest, die wij, als nieuwe personen, hebben aanbevolen voor het lidmaatschap van den Raad.

Van de zes oude leden, wier candidatuur wij voorstonden, zijn vijf dadelijk gekozen. Het zesde lid moet overstemmen. Van de zes nieuwe leden, die wij wenschten zitting in den Raad te zien nemen, heeft geen de meerderheid kunnen behalen. Intusschen wijst het aantal stemmen, hetwelk bijvb. de heeren VAN BOSSE (258) en A. E. MAAS (208) mogten op zich vereenigen, genoegzaam aan, dat er nog een goed tal van onafhankelijke mannen in de residentie zijn, die niet in den »ouden sleur« wenschen voort te gaan. Wij hopen, dat die kiezers, bij volharding, de kern zullen worden voor eene openbare meening, die niet missen kan de bovenhand te verkrijgen: de meening, namelijk, dat het kiesregt is gegeven, *niet* om er pleisier meê te doen, maar om te bevestigen wat goed is, om te herstellen wat niet deugt.

De leer van de reactionnaire partij, die al onze ongelukken vóór 1848 heeft gebaard, is, ook in de residentie, opgegaan. Al de aftredende leden (op één na: die nog moet overstemmen) zijn herkozen; het »laat dengene die zit niet opstaan« is in de volste beteekenis der ongelukbarende spreuk gehuldigd: de Raad blijft zoo als hij is geweest, en zulks door medewerking van diezelfde kiezers, die verklaard hebben, luide en overal, over den Gemeenteraad ontevreden te zijn!

Het verschijnsel is bedroevend; niemand zal het ontkennen. Maar het ligt, in zekeren zin, in het volkskarakter. De burger weet nog niet genoeg zijne pligten van staatsburger af te scheiden van zijne afhankelijke positie van handelaar, van neringdoende enz. Hij zal niet schromen klagten te uiten over hetgeen hem niet bevalt in het beheer der publieke zaak; maar zoodra men hem zegt: »gij kunt nu, door *als man* te handelen, aan den door u beklaagden staat van zaken een einde maken«, dan schrikt hij terug; dan vreest hij voor den toorn van hem, die zou moeten opstaan; dan kan hij zich niet verzetten tegen den aandrang van vrienden en soms ook laat hij zich medeslepen. Er is, van den anderen kant, gebrek aan eenheid van inzigten, aan eenheid van werking; en van dáár, dat soms — 't is gelukkig slechts zeldzaam — de minst waardige van die verwarring en stelselloosheid weet gebruik te maken en den waardigste dreigt te verdringen.

Wil nu *deze* en *dergelijke* uitkomst van de verkiezingen zeggen: dat de Nederlandsche burgers *niet* rijp zijn voor een regtstreeksch kiesstelsel?

Wij zijn er verre van af, om dit toe te geven. Wij houden zelfs het tegendeel vol. Maar wij merken op, dat de politieke opvoeding van het Volk nog niet voltooid is, en dat, gelijk in Engeland, gelijk overal elders waar een regtstreeksch kiesstelsel bestaat, vele jaren moeten verloopen, alvorens in de massa des Volks het besef zal zijn doorgedrongen van al de waarde, die aan *elke* stem gegeven is.

Het beste bewijs, dat een regtstreeksch kiesstelsel aan onzen landaard gepast voorkomt, is: dat wij hen, die het meest afkeerig van dat stelsel waren, overal en altijd het trouwst naar de stembus zien snellen. Zoo in de residentie als in andere plaatsen lette men bijvb. slechts op de candidaten van anti-revolutionnairen en reactionnairen, en men zal aan het getal stemmen, die deze candidaten verkrijgen, ontwaren, dat overal de kleine, maar sterk aaneengesloten gelederen ijverig van hun kiesregt gebruik maken.

Dat evenwel *het eigenlijke volk*: de burgerstand voor als nog, minder ijverig deel neemt aan de verkiezingen, is verklaarbaar. Het regt aan dien stand geschonken is nog, in zekeren zin, nieuw; eerst sedert 1848 werd hij, als het ware, mondig verklaard; en zoo spoedig kan bij een geheel volk de politieke opvoeding niet voltooid worden, om reeds na zeven jaren daarvan de grootste vruchten te mogen verwachten.

Over het algemeen, evenwel, heeft het kiesstelsel bewezen voor onze Natie geschikt te zijn: dat het keuzen voorbrengt in den geest van hare meerderheid. Let bijvb. op de zamenstelling der Tweede Kamer in 1853, en gij vindt er in terug al de opgewondenheid, al de partijhaat der April-beweging; let ook sedert op den terugkeer van zoo velen tot den weg van bedaardheid, op de erkentenis dat men in April 1853 de speelbal was eener politieke partij, die enkel de teugels van het bewind wilde overmeesteren — en gij ziet, te gelijker tijd, één voor één, de elementen en representanten der April-beweging uit de Kamer verdwijnen.

Het kiesstelsel is derhalve *goed*; alleen *de middenstand* behoort meer en meer tot het besef van de waarde van het kiesregt te worden gebragt. Dat zal komen met der tijd. Dat zal vooral komen, wanneer — 't geen in Nederland het treffendst argument is — *de beurs* van den burger ten laatste zal ondervinden, wat het gevolg is zijner onverschilligheid en flaauwhartigheid. En evenzeer zal 't komen, wanneer de waarachtige voorstanders onzer grondwettige instellingen, meer dan tot nu toe, zich krachtig aaneensluiten en aan een strijd in kleiner, maar beproefd getal de voorkeur geven boven eene vermenging onder zoo vele »schijnvrienden«, die slechts de rol van Tartuffe spelen.

Bovenal is het de taak van de organen der openbare meening, om onophoudelijk het volk op te leiden tot zijne politieke ontwikkeling, om het onze Grondwet en hare instellingen te leeren liefhebben, en des noods met ijver en warmte te verdedigen. Die organen, evenwel, die de hand leenen aan lakenswaardige kuiperijen ter ondermijning van de regten, aan het volk geschonken, en *daarna* (wanneer het uitgespoten gif werking heeft gedaan op de nog zoo weinig zelfstandige overtuiging van zoo vele burgers), *hun* werk der duisternis uitbazuinen, als een bewijs »dat het volk niet kiezen wil, en aan de groote heeren alléén het deelgenootschap aan 's lands regering wil overlaten« — zij zijn, ondanks alle fraaije programma's, ondanks alle protestatiën van liefde en gehechtheid aan de Grondwet — de vijanden van onze hoogste staatswet, en voor het volk de wolven, die het onder een lammeren-vacht te gemoet komen, *om het te dooden.*

Wij moeten nog eens terugkomen op de redevoering van den heer DE BRAUW, in de zitting van 13 Junij jl. gehouden. Thans om te wijzen op de volgende zinsneden:

»Ik heb gisteren van een geacht lid dezer Vergadering, den spreker uit Leijden (den heer Gevers van Endegeest), een woord vernomen, dat ik inderdaad niet onbeantwoord kan laten voorbij gaan. Een constitutionneel gouvernement, zeide hij, is een gouvernement van transactie. Dit betwist ik: *een constitutionneel gouvernement moet niet zijn een gouvernement van transactie* en is het ook niet. Ik wil niet betwisten, dat het wel eens zoo geweest is; ik wil zelfs niet betwisten, dat het misschien bij *dit* gouvernement zóó is, dat in dit gouvernement dat beginsel van transactie niet wel eens heeft gezegevierd; maar het moet zoo niet zijn. Een constitutionneel gouvernement is, naar mijn oordeel, een zoodanig, waarin men met zijn beginselen flink voor den dag komt, en die beginselen verdedigt, en *wanneer men ze niet kan ten uitvoer brengen, de portefeuille nederlegt;* maar ik beschouw een constitutionneel gouvernement *niet* als een gouvernement van transactie. Wat echter, volgens mij, een constitutionneel gouvernement wèl is, dat is een *duur* gouvernement. Overal, waar eene constitutie is ingevoerd, of veranderd, vindt gij altijd meerdere uitgaven; overal is een constitutionneel gouvernement een *duur* gouvernement. En dit is in dit oogenblik een argument te meer *tegen dit wets-ontwerp*, een argument te meer om aan te dringen op de ongewisheid en onzekerheid der grondslagen, waarop de Regering zich steunt. Want het is gezegd, en ik herhaal het, en het kan niet genoeg herhaald worden: onze uitgaven zult gij niet belangrijk zien verminderen; beproeft het: zij zullen niet inkrimpen, dan ten koste van de belangen van den Staat.

Opmerkelijke woorden in den mond van een ministerieël lid bij de bestrijding van een ministerieël voorstel.

't Kan niet ontkend worden, dat *dit* Ministerie is een gouvernement van transactie, en zulk een gouvernement is niet constitutionneel. Zoodat het Ministerie DONKER-VAN-HALL is — volgens de verklaring van een zijner warmste vrienden — anti-constitutionneel.

In een constitutionneel gouvernement komt men flink voor zijne beginselen uit, verdedigt ze, en, wanneer men ze niet kan ten uitvoer brengen, legt men de portefeuille neder.

Dit Ministerie verbergt dus zijne beginselen, komt er niet voor uit en verdedigt ze niet; alleen om de portefeuille *te behouden.*

Een constitutionneel gouvernement evenwel is *duur*; dus een *anti*-constitutionneel GOEDKOOP!

Dat is de eigenlijke grief van den heer DE BRAUW; hij is tegen een anti-constitutionneel gouvernement, omdat het NIET DUUR is?

In een constitutionneel gouvernement moeten, naar *zijn* gevoelen, de uitgaven niet verminderen, *maar vermeerderen!*

Maar dáárom is het wets-ontwerp tot afschaffing van den accijns op het gemaal ook verwerpelijk, *omdat het de gelegenheid tot verhooging van 's Rijks uitgaven beperkt?*

Wij weten *nu* wat de heer DE BRAUW onder een constitutionneel gouvernement verstaat.

't Is duur.

Wij weten nu [illegible]

De heer DE BRAUW zegt: vermeerdering van uitgaven.

Ja, maar *niet* onder het bewind der constitutionnele partij, dan volgt vermindering van uitgaven door afschaffing van belastingen.

Ook een constitutionneel gouvernement is en blijft duur — wanneer anti-constitutionnele mannen — (altijd volgens de verklaring van den heer DE BRAUW), aan het roer zijn.

Zeer belangrijk was de mededeeling, welke door den heer LOTSY, in de zitting der Eerste Kamer van den 11 Julij jl. werd gedaan, betreffende de gevolgen der afschaffing van den accijns op de schapen en varkens. Op zulke mededeelingen moet hoogen prijs worden gesteld, omdat zij rusten op eigene ervaring van hen, die boven anderen in staat en bevoegd zijn, omtrent die feiten een juist oordeel te vellen. Als men aan het hoofd eener gemeente staat en gewoon is de zaken uit eigene oogen te beschouwen, dan doet het oordeel van zulk een man meer af, dan die kleingeestige en honderdmaal wederlegde bezwaren, welke bij de beraadslagingen in de Eerste Kamer tot vervelens toe zijn te berde gebragt en soms bloote exerpten schenen van redevoeringen in de Tweede Kamer gehouden.

De heer LOTSY zeide dan:

»Maar nu die afschaffing van den varkens- en schapenaccijns: ik moet daaromtrent nog iets uit mijne ondervinding mededeelen.

Toen in 1852 de accijns daarop was afgeschaft, heeft deze afschaffing een gunstigen invloed gehad op het platteland. Dit geloof ik, wordt erkend. Nu merk ik vooreerst op, dat het grootste gedeelte van ons volk uit bewoners van het platteland bestaat en die gunstige invloed is dus zeker niet te verwerpen. En dat is niet alleen geweest in het voordeel van de grondbezitters, van de gezeten boeren, maar vooral ook van de arbeiders. Die afschaffing heeft de uitwerking gehad dat de arbeider, die zelf een varken mestte, in November niet genoodzaakt was bij den schatter te gaan en bij het slagten van zijn varken ƒ 2 à ƒ 3 directe belasting te betalen. Hoe kwam hij daaraan? Hij had ze niet, hij moest die óf bij een weldadig man ter leen vragen, óf hij moest, indien ik mij aldus mag uitdrukken, somtijds de helft van zijn ongelukkig half gemest beestje verkoopen aan buren, die even arm waren als hij, om dien accijns magtig te worden.

Men telle deze zaak niet ligt, mijne heeren! door de afschaffing van dien accijns zijn ook afgeschaft de verbeteringen, de nacht visitatien enz. door den Minister van Finantien in het jaar 1845 in de helling van dien accijns gebragt. Indien de Minister van Finantien met voldoening mag terugzien op zijne carrière van 1844, ik betwijfel of de verbetering van den accijns van het geslagt in 1845 hem wel vele aangename herinneringen

zal hebben verschaft. Dit ten minste mag ik zeggen, dat de wijze van invordering van dien accijns (het is hier tijd noch plaats om dienaangaande ware anecdotes mede te deelen) ten hoogste af te keuren is geweest, en naar mijn oordeel te buiten ging de grens, welke de Staat in het gebruik der middelen, tot verzekering der opbrengst van accijnsen, niet mag overschrijden. Ook daarvan zijn wij door de afschaffing bevrijd geworden. Maar in de steden, zegt men, heeft het niets te weeg gebragt Ik kan daaromtrent zeggen, dat, toen in de stad mijner inwoning in 1852 die accijns op de varkens en schapen ook als stedelijk middel was afgeschaft, de varkensslagters den prijs van het spek niet verminderen. Daarop heb ik bij die slagters informatien genomen, waarom zij den prijs op dezelfde hoogte hielden, en toen is mij geantwoord (en het is mij gebleken waarheid te zijn) dat zij, in afwachting van de afschaffing van den accijns, den prijs van het pond spek niet hadden verhoogd, hetgeen zij anders reeds vroeger wegens de meerdere duurte der varkens zouden hebben moeten doen.

En wat heeft men verder bevonden? Toen in 1853 de cholera, door Gods goedheid echter zeer gematigd, in de stad mijner inwoning heerschte, gaf ik last, dat vooral op de reinheid der kleine grachten zou worden toegezien, en toen werd mij door den gemeente-opzigter geantwoord: »Het is uiterst moeijelijk; want er liggen zooveel meer varkens op dan vroeger.« Mij is gebleken dat, ten gevolge van de afschaffing van den accijns, in weerwil van de meerdere duurte onder de mindere standen veel meer varkens worden gehouden dan in vorige jaren. Ik voeg er bij, ter inlichting van de leden, welke minder met de gebruiken van die standen bekend mogten zijn, dat deze de gewoonte hebben de varkens zoo digt mogelijk bij die kleine achtergrachten te leggen, om geen last te hebben van het vuil.

Dit is de ondervinding, mijne heeren, die ik in mijnen kleinen kring heb opgedaan omtrent de gevolgen der afschaffing van den varkensaccijns. Ik onderstel, dat gij in den uwen hier of daar toch ook wel dergelijke voorbeelden zult hebben aangetroffen. Om die reden geloof ik, dat het zeer ligtvaardig is, wanneer men, oppervlakkig oordeelende en zonder de gronden er van op te geven, over die afschaffing een afkeurend oordeel velt.

Buitenland.

ALGEMEEN OVERZIGT.

De depêches van generaal Pelessier van 13 en 15 dezer zijn niet teruggekomen op het gerucht van het overlijden des admiraals Nachimoff en daar ook de depêches van prins Gortschakoff van 13 en 14 dezer geen melding maken van deze gebeurtenis, zoo kan het gerucht den 12 in het kamp der geallieerden verspreid, als onjuist beschouwd worden.

Gister werd in Frankrijk de leening van 750 millioen franks geopend. De Parijsche beurs, welke aan het gelukken der inschrijving gelooft, had zich eergister reeds daarop voorbereid, door eene rijzing van alle fondsen en berigten van weinig beteekenis uit de Krim ontvangen, waren voldoende om die beweging te motiveren. Men weet, overigens, dat wanneer bij dergelijke operatien eenmaal het ijs gebroken is de zaken dan van zelven gaan.

Reeds deelden wij mede, dat lord John Russell eergister in het Lagerhuis de redenen van zijn ontslag ontwikkeld en daarbij gezegd heeft, dat eene week na zijne terugkomst te Weenen, hij zelf de Oostenrijksche voorwaarden als onaanneembaar beschouwde.

Uit hetgeen nader bekend geworden is ten aanzien van dit debat blijkt, dat lord John aangevangen is met eene zeer kalme en waardige redevoering; maar dat hij op vrij levendige zoo niet hevige wijze eindigde. Lord John Russell kwam terug op de redenen van zijn ontslag en verklaarde zich op eene wijze, die aan het gezag van een partij-hoofd deed denken. Hij deelde der kamer mede, dat hij zich sedert zijne terugkomst uit Weenen reeds verscheidene malen wilde verwijderen, doch dat hij van dit voornemen teruggebragt werd door den aandrang zijner ambtgenooten en ook omdat de quaestie met het persoonlijk karakter had aangenomen, dat de motie van sir Lyton Bulwer haar gegeven had: eene motie, waaromtrent hij, ten overvloede, de discussie verzocht.

De edele lord heeft zich met veel talent en waardigheid over al die punten verklaard; en zijne redevoering maakte dan ook veel indruk op de kamer; maar steeds blijft op zijne rekening dat hij in de maand April te Londen is terug gekomen overbrengende de door het Oostenrijksche kabinet gedane voorstellen en die de goedkeuring der plenipotentiarissen van Groot-Brittannie, Frankrijk en Turkije, dat is van de mandatarissen der vijf ter conferentie vertegenwoordigde mogendheden hadden erlangd; en op dat tijdstip, toen deze vrede-voorstellen zulk groot gewigt hadden, had de eerste redevoering, welke de lord in het parlement uitsprak ten doel, niet den vrede, maar den oorlog aan te bevelen.

Het parlement moest wel verwonderd zijn over het stilzwijgen ten aanzien van handelingen van zoo groot gewigt, en nog heden, wanneer men hem mogt spreken over de omstandigheden, welke eenige dagen later plaats hadden en die het volgens Lord John Russell onmogelijk maakten de Oostenrijksche voorstellen te ondersteunen, zou men welligt niet alles zeggen, en de openlegging dier omstandigheden en vooral de mededeeling der incidenten, die ze uitgelokt hebben, tot later opschorten.

Wat er ook van zij, sir Lytton Bulwer meende na het ontslag van lord John Russell bij zijne motie niet te moeten persisteren; hij trok haar in en nu zou men kunnen denken, dat de strijd daarmede geëindigd was.

Het hoofd van het kabinet dacht er echter anders over. Lord Palmerston heeft geantwoord, gelijk altijd, met zeer veel gevatheid, maar tevens met een sarcasme en bitterheid, die weinig geschikt zijn om de gemoederen tot bedaren te brengen en niet g ed overeen te brengen zijn met het hoog gewigt der zaak. Het is waar, wij beoordeelen op zoo grooten afstand de gewoonten en gebruiken van het Engelsche parlement welligt minder juist.

Wij kunnen evenwel het denkbeeld niet onderdrukken, dat, wanneer het geldt beraadslaging omtrent zulke belangrijke aangelegenheden, de taal van het hoofd der regering altijd afgepast en gematigd moet zijn. De dwalingen der tegenpartij moeten met meer kalmte gerelevеerd worden.

Het gevolg der oratorische buitensporigheden van lord Palmerston was, dat de heer d'Israëli op zijne beurt het woord opvatte en eene nog scherpere en vinniger redevoering hield; dat het hoofd der tories, zelfs zoo ver ging van de vrees te kennen te geven, dat de eer van het land op het spel gezet en zijne belangen verraden werden.

Niets dergelijks is evenwel te verwachten van het tegenwoordige Kabinet, en van geen Engelsch staatsman. Ons komt het voor, dat er een ernstiger gevaar in het verschiet is: dat van valschen wedijver ten aanzien der voortzetting en ontwikkeling des oorlogs; het is het gevaar, dat zij, die 's lands zaken beheeren, en zij, die deze mannen gaarne willen verdringen, de een al meer dan de andere, zich oorlogzuchtig betoonen, en ieder woord of voorstel, dat op den vrede betrekking heeft, verwerpen, als zou dit voor het land geen ander gevolg kunnen hebben, dan schande en vernedering. Zietdaar wat in ons oog het grootste en meest ernstige gevaar is, dat toegenomen is door de dezer dagen in het Parlement gevoerde discussiën.

Eergister avond had in het Lagerhuis de discussie plaats over de motie van den heer Roebuck, waarbij een votum van afkeuring tegen de leden van het vorig Kabinet gevraagd wordt.

Tot dusverre weten wij slechts door middel van de telegraaf, dat de motie door den heer Roebuck nader ontwikkeld is.

In eene telegraphische depêche uit Londen, dd. 18 Julij, wordt gemeld:

In de zitting van het Lagerhuis op gisteren, heeft de heer Layard eene interpellatie tot de regering gerigt, ten einde te weten te komen, of haar mededeeling is gedaan van het protest van Wallachijsche notabelen tegen de handelingen der commissie, die te Weenen zitting houdt met het doel om de toekomstige voorwaarden vast te stellen voor het bestuur der Donau Vorstendommen.

Lord Palmerston heeft hierop verklaard, dat van het protest, waarvan hier sprake is, geene mededeeling is gedaan aan de regering, ten einde de afkeurings-motie tegen de leden van het vorige kabinet te ontwikkelen.

Uit Warschau worden belangrijke bijzonderheden medegedeeld omtrent gewigtige hervormingen, welke op verlangen van Keizer Alexander in Polen reeds ingevoerd zijn of binnen kort zullen ingevoerd worden. In de eerste plaats is ontbonden de commissie van enquête, welke sedert verscheidene jaren te Warschau van alle staatkundige delicten kennis nam; welke delicten voortaan aan de regtbanken ter beoordeeling zullen worden onderworpen. Ten tweede zal de Poolsche taal de Russische vervangen voor alle regeringszaken en zelfs de keizerlijke ukasen, Polen betreffende, zullen in de Poolsche taal over het geheele koningrijk uitgevaardigd worden.

(Men weet, dat sedert 1831 in alle regeringsstukken de Poolsche taal door de Russische vervangen werd.) Eindelijk is er sprake van om in ministerien te veranderen de verscheidene generale commissien voor binnenlandsche zaken, finantien enz. waaronder zaken van beheer, koophandel, staatkunde enz. zullen worden verdeeld.

De directeurs-generaal, aan het hoofd dezer commissien geplaatst, zullen van dat tijdstip af natuurlijk den titel van minister aannemen.

Dit zijn, men ziet het, belangrijke hervormingen, die wel in zeker opzigt een zweem hebben van het begin der herstelling van het oude koningrijk Polen.

De Zwitsersche nationale raad heeft in zijne zitting van 14 Julij voor goed aangenomen het tusschen Zwitserland en de Vereenigde Staten gesloten verdrag, na dat daarin de wijzingen waren gebragt, waarop het Kabinet van Washington had aangedrongen.

Een enkele spreker heeft zich voor de verdaging verklaard, in de hoop, dat men met de Amerikaansche Staten betere voorwaarden zou kunnen bedingen met opzigt tot het regt van domicilie.

Dit tractaat, hetwelk verscheidene jaren in de pen bleef, zal eindelijk in werking treden, zoodra de Senaat zijne goedkeuring daaraan zal hebben geschonken, hetgeen niet twijfelachtig schijnt.

Eene depêche uit Madrid van den 16den zegt, dat de beurs zeer veel leven vertoonde; men hoopte de leening te zullen sluiten.

De quaestie van de *Black Warior* is beeindigd en wel door middel eener schadevergoeding van een millioen realen.

De cholera neemt te Madrid zeer toe.

De mail van de Kaap de Goede Hoop is den 12 Junij te Plymouth aangekomen. Het koloniaal Parlement is den 11den uiteengegaan. Er heerschte in die streken over het algemeen veel kalmte. Verscheidene belangrijke bankroeten hadden in de Kaapstad plaats gegrepen en men vreesde voor nog meerdere.

De laatste berigten uit China loopen tot 10 Mei. Te Schangaï was de rust weder hersteld, na de herovering dier stad door den Keizerlijken. De koophandel begon weder te bloeijen.

De oproerlingen waren uit het district geheel verdwenen en men ondersteldе, dat zij in de rigting van Nankin waren zamengetrokken, om zich bij het hoofdleger te voegen, waarvan de pretendent Taï Oing de aanvoerder is. Te Canton hebben de mandarijnen de overhand behouden, in weerwil van de gedurige aanvallen van de oproerlingen en hebben op deze laatsten, die in de omstreken der stad verspreid zijn, belangrijke voordeelen behaald. Kortom, de party van het oproer verliest dagelijks van haar terrein.

De rijstoogst was in de provincien van het binnenland zeer ongunstig uitgevallen en de bevolking heeft wreede beproevingen te doorstaan.

Men heeft uit Manille eene groote voorraad rijst doen komen; maar ook die bron is thans schier opgedroogd. De Chinesche hongersnood doet denken aan die, waarmede Europa in de midden-eeuwen geteisterd werd: zij veroorzaakt eene groote sterfte onder de bevolking, die in de groote steden bij millioenen opeengepakt is, en waarvan het grootste gedeelte der inwoners geen ander voedingsmiddel dan rijst kennen.

De *Jeanne d'Arc*, de vlag van den schout-bij-nacht Laguerre voerende, is den 26 April uit Shangaï te Hong-Kong aangekomen en is den 30 van daar weder vertrokken.

Het fregat *Sibylle*, dat de *Jeanne d'Arc* in de Chinesche zeeën vervangt, is naar het Noorden gestevend om zich daar te voegen bij de Constantine en de Colbert.

Men vermoedt, dat het eskader zich vereenigen zal in een der havens van Japan, om zich van daar naar Kamschatka te begeven, waar het deel zal nemen aan de operatien der geallieerden tegen de Russische werken.

Binnenland.

Staten-Generaal.

Tweede Kamer.

Verslag over het Wets-Ontwerp houdende bepalingen omtrent de huishouding en de tucht op de koopvaardijschepen.

(*Vervolg van ons No. van gister.*)

§ 4. Het hoofdbeginsel der wet, 't welk kan geacht worden te bestaan in het toekennen van een exceptioneel gezag en zelfs van zekere mate van regtsmagt aan den schipper is in sommige der afdeelingen bepaaldelijk besproken. Er waren daarbij leden, die zich met nadruk tegen dit beginsel en de daaruit onvermijdelijk voortvloeijende gevolgen verklaarden. De voorgedragene wet was in hun oog in strijd met de artt. 149 en 151 der Grondwet, met algemeene regtsbeginselen en met eene proces-orde. Het regt tot oplegging van straf kon alleen aan de regterlijke magt worden toegekend. Evenzeer kon het regt om een ander ingezeten in verzekerde bewaring te nemen niet aan een gewoon burger worden toevertrouwd. Zoo al de bijzondere toestand, waarin de koopvaardijschipper zich op zee tegenover zijne schepelingen bevindt, in zeer enkele gevallen misschien afwijking van dien regel noodzakelijk maakt, moesten die gevallen zooveel als slechts eenigzins mogelijk ware worden beperkt. Een koopvaardijschip onder Nederlandsche vlag vertegenwoordigde, waar het zich bevond, dan toch nog altijd het Nederlandsche grondgebied, en daarom moest ook aan boord niet afgeweken worden van hetgeen hier de wetten voorschrijven. De voorgedragene wet was in 't oog dezer leden ook daarom af te keuren, omdat zij aan eene exceptionele regtsmagt misdrijven onderwerpt, waartegen in het gemeene strafregt is voorzien en dus het gevaar dat geboren worden, dat tegen den regel: *non bis in idem* zal worden gezondigd.

De meeste andere leden deelden in deze bezwaren niet. Het toekennen van buitengewoon gezag aan den schipper van een koopvaardijschip is een noodzakelijk en onvermijdelijk gevolg van den bijzonderen toestand, waarin zich de manschap van zulk een schip bevindt. Het Nederlandsche schip is Nederlandsch territoir, maar het ontbreekt er aan autoriteiten die daar beschermen en straffen. Even als in eene vesting in staat van beleg, ten gevolge der noodzakelijkheid, het gezag in andere handen dan de gewone overgaat, moet ook hier een ander exceptioneel gezag in intreren. Tevens echter behoort tegen misbruik van dat gezag gewaakt te worden, en omdat het slechts bij uitzondering bestaat, daaraan geen langer duur worden toegekend, dan volstrekt onvermijdelijk is. Dit laatste nu was volgens sommigen dezer leden, in het tegenwoordig ontwerp niet genoeg in 't oog gehouden. In de artt. 8 en 10 miste men de onderscheiding, dat de kapitein het daar toegekende gezag alleen op zee en ter reede uitoefent, maar dat het ophoudt zoodra het gewone of een meer waarborgen opleverend gezag werken kan. De wet behoorde uitdrukkelijk te bepalen, dat voor het gezag des schippers, waar dit niet langer exceptioneel noodig is, hier te lande en in de overzeesche bezittingen dat der gewone of voor diciplinaire overtredingen bepaald aan te wijzen autoriteiten in de plaats treedt, en dat ook in den vreemde, waar consuls gevestigd zijn of een Nederlandsch oorlogsschip gestationeerd is, de consul of de bevelhebber van het oorlogsschip te dezer [illegible] den koopvaardijschipper vervangt. De reeds aangehaalde [illegible] gische wet van 1849 heeft bij de artt. 41 en 42, en het Fransche decreet heeft bij de artt. 5—8 die zeer nuttige onderscheiding in de bijzonderheden uitgewerkt.

§ 5. Aannemende dat de bevoegdheid tot het opleggen van straffen aan den schipper kan worden toegekend [illegible] het een bepaald onderwerp van overweging uitgemaakt, of die bevoegdheid in elk geval door hem alleen moet worden uitgeoefend, dan wel of hij in gewigtige gevallen aan de medewerking van eenen scheepsraad gebonden zou zijn. [illegible] erkende daarbij, dat aan den scheepskapitein, voor zoo ver de nood dringt, vrijheid van handelen moet worden gelaten, maar was, waar die onvermijdelijke noodzakelijkheid niet bestaat, huiverig hem alleen een gezag toe te vertrouwen, grooter dan dat van den bevelhebber van een oorlogschip, die voor het opleggen van ligchaamsstraf eenen krijgsraad moet bijeenroepen, Men begreep wel, dat zich omstandigheden konden voordoen, waarin de optreding van een scheepsraad op het koopvaardijschip verkeerde gevolgen had; en dacht daarbij aan muiterij en dergelijk [illegible] 't welk ook in den boesem van dien raad schuilen [illegible] Desniettemin helde de meerderheid tot het gevoelen [illegible] dat waar het overtreding of straffen van meer ernstigen [illegible] en het stellen in verzekerde bewaring geldt, de [illegible]

of beslissing moest plaats hebben in eenen door den schipper voorgezeten scheepsraad Daarbij werd aangevoerd, dat het beginsel van zulk eenen scheepsraad reeds in het Wetboek van Koophandel (art 358 no. 7) ligt, en dat de Regering in art. 20 van het ontwerp van overleg met de stuurlieden heeft gewag gemaakt, zoodat het denkbeeld, dat de schipper niet altijd alleen zal kunnen handelen, haar reeds voor den geest heeft gezweefd. Intusschen spreekt het van zelf, dat zoo de wet het beginsel van eenen scheepsraad opneemt, de wijze van zamenstelling en bevoegdheid daarvan in de bijzonderheden moet worden uitgewerkt

§ 6. Ter gelegenheid van dit wets-ontwerp, hetwelk gewigtige belangen der Nederlandsche scheepvaart betreft, hebben verscheidene leden gemeend, de Regering op nieuw opmerkend te moeten maken op de regeling van een onderwerp, hetwelk mede die belangen betreft en met den inhoud der voorgedragene wet in verband staat, namelijk de zaak der landverhuizers. Bij al de vroeger bestaan hebbende drangredenen voor deze regeling is in den laatsten tijd nog gekomen, dat de eer van den Nederlandschen naam daarbij betrokken is. Men vleit zich, dat de Regering, van het gewigt der zaak doordrongen en in het bezit van bouwstoffen voor zoodanig eene wet als men op het oog heeft, de indiening daarvan niet langer zal vertragen.

Artt. 1—3. Verscheidene leden hebben zich voor de weglating dezer artikelen uit de wet verklaard. Naar hun gevoelen maken zij geen noodzakelijk bestanddeel daarvan uit. Handhaving der tucht op de koopvaardijschepen heeft toch eigenlijk niets gemeen met de bevoegdheid des schippers om als zoodanig op te treden. Tot nu toe waren de reeders geheel vrij in de keus dergenen, wien zij schip en lading toevertrouwen. Geene afdoende redenen schijnen te bestaan, om hen thans in die keus te beperken en tevens ten aanzien van den schipper inbreuk te maken op de vrijheid tot uitoefening van een beroep; en dat wel van een beroep, waarvoor die schipper in den regel niet zich zelven opwerpt, maar waarin hij door andere onmiddellijk belanghebbenden, op grond hunner wetenschap van zijne geschiktheid, geplaatst wordt.

De meerderheid der in de afdeelingen tegenwoordig zijnde leden vereenigde zich niet met deze beschouwing. Naar hun oordeel bestaat tusschen de drie eerste artikelen en de overige bepalingen der wet een zeer wezenlijk verband. Als, gelijk hier het geval is, de wetgever aan een bijzonder persoon een geheel exceptioneel gezag over anderen toekent en hem zelfs niet alleen tegenover zijne onderhoorigen maar ook tegenover de passagiers tot ambtenaar verheft, behoort die wetgever tevens zorg te dragen, dat de meest mogelijke waarborgen tegen misbruik van de toegekende buitengewone magt bestaan. Onder die waarborgen is de zekerheid, dat de gezagvoerder door kunde en ervaring aanspraak kan maken op de betrekking, ongetwijfeld een der meest afdoende. Alleen van een kundig scheepskapitein laat zich verwachten, dat hij eene wet als de tegenwoordige goed zal verstaan en in overeenstemming met haren geest en bedoeling zal weten toe te passen.

Door sommigen der vroeger bedoelde leden werd het gewigt dezer tegenbedenkingen niet geheel ontkend, maar de vraag geopperd, of ten aanzien van dit punt niet een middenweg ware in te slaan, waardoor aan de eene zijde de optreding van bevoegde gezagvoerders bevorderd, aan de andere de vrijheid van keuze der reeders en het regt om het bedoelde beroep uit te oefenen gehandhaafd zou worden. De wet zou namelijk door regeling van het examen bepalingen kunnen inhouden omtrent hetgeen in de koopvaardijschipper wordt vereischt: aan diegenen, die deze vereischten bezitten, al de voorregten, die zij toekent, kunnen verzekeren, maar daarentegen geene strafbepalingen tegen onbevoegden inhouden. Ware dit het geval, er zou voor de laatstgenoemden een genoegzame prikkel bestaan om eenen hoogeren rang in hun vak te verwerven. Ook de keus der reeders zou dan al ligt, zoo daartegen geene overwegende bezwaren bestaan, zich tot zoodanigen gezagvoerder bepalen, die door den wetgever tot meer krachtdadige handhaving der tucht onder de schepelingen in staat is gesteld.

Overigens waren de meeste leden van oordeel, dat, indien de wet bepalingen omtrent de bevoegdheid der koopvaardijschippers moet inhouden, deze beter behooren te worden uitgewerkt. Art. 1 vordert voor den koopvaardijschipper, die niet bij 's Rijks marine heeft gediend, geen ander vereischte dan dat van twee jaren op een Nederlandsch schip als eerste stuurman te hebben gevaren. Die eisch is voorzeker niet te streng. De Reg. zegt zelve in de Mem. van Toel., dat daarbij gevolgd is, wat bij ons algemeen is aangenomen. Maar dat het nu, zoozals zij er bij voegt, noodeloos zou zijn meer te bepalen, kan men niet toegeven. Zooals de wet daar ligt, geeft zij niet den minsten waarborg, dat de stuurman zelf voor zijne betrekking geschikt is; terwijl nog daarenboven, al is dit het geval, de stuurman bepaalde kundigheden missen kan die in den gezagvoerder worden vereischt, vooral als deze met beleid, kloen en zelfstandigheid de bij het tegenwoordig ontwerp toegekende buitengewone magt zal uitoefenen en de in die wet voorkomende strafbepalingen toepassen. Naar het oordeel der leden dus, die het thans behandelde onderdeel der wet niet slechts behouden maar beter uitgewerkt willen hebben, behooren daarbij inzonderheid bepalingen in aanmerking te komen omtrent de verpligte examina zoowel van den gezagvoerder als van den stuurman.

Vele leden hielden dus in de tegenwoordige wet eene uitgewerkte reeks bepalingen omtrent het examen zoowel van den gezagvoerder als van den stuurman zien opnemen. Daarbij moesten dan in de eerste plaats de voor beide betrekkingen vereischte kundigheden worden omschreven, ook met het oog op den vooruitgang der wetenschap en op de meerdere uitbreiding, die de Nederlandsche vrachtvaart in de laatste jaren heeft erlangd. Welligt kwam het in aanmerking door de invoering van klassen het voorbeeld van Frankrijk te volgen, daar toch in den gezagvoerder of stuurman, die naar Australie en Californie stevent, uitgestrekter kundigheden worden vereischt, dan in dengeen, die met een kleiner schip nooit verdere togten doet dan naar de Oostzee. In allen gevalle behoorde het examen niet enkel van theoretischen, maar ook van practischen aard te zijn. Zoo het niet wel mogelijk ware door een opzettelijk onderzoek de zekerheid te verkrijgen, dat de examinandus de stuurmanskunst in toepassing weet te brengen, dan moeten bewijzen worden gevorderd, dat hij een bepaald aantal zeereizen gedaan, en daarbij blijken van geschiktheid gegeven heeft. In de tweede plaats gold het de wijze van examineren. Het was van belang door de deswege te maken bepalingen het ongerief weg te nemen dat uit het bestaan eener enkele examinerende commissie te 's Gravenhage voortvloeit. De in Friesland of Groningen gevestigde zeeman moest, zoo hij een examen wilde afleggen, niet gedwongen worden, zich de kosten en het tijdverzuim van eene reis naar 's Gravenhage te getroosten. In elke der voornaamste koopsteden of zeehavens van de onderscheidene provincien moest derhalve de gelegenheid tot het afleggen van een examen worden geopend. Wezenlijke verbetering zou uit zulke bepalingen kunnen voortvloeijen, ofschoon sommige leden, die anders wel bepalingen omtrent de bevoegdheid om als gezagvoerder op te treden in de wet verlangden, de vrees niet konden verbergen, dat de keus der reeders door het aannemen van een uitgewerkt stelsel ten aanzien der examina, al te zeer zou worden beperkt.

(*Vervolg hierna.*)

's Gravenhage, 19 Julij.

Bij besluit van 31 Maart jl. no. 71, heeft de Koning, willende aan hen, die bij gelegenheid van den jongsten watersnood door ijver, moed, beleid en zelfopoffering het meest hebben uitgemunt, een blijk van goedkeuring en tevredenheid verleenen; op het rapport van den Minister van Binnenlandsche Zaken: 1o. tot dat einde eene medaille in zilver en in brons ingesteld, houdende aan de voorzijde 's Konings borstbeeld, met het omschrift: *Willem III Koning der Ned. G. H. v. L.*, en aan de keerzijde met het omschrift: *Watersnood van* 1855, een oranje- en laurierak, van onder met elkander door een lint verbonden, omvattende een perkament, waarboven de Koninklijke kroon en voorzien van het omschrift *De Koning aan* . . . . .; 2o. aan hen, welke met zoodanige medaille worden begiftigd, vergunning verleend die aan een oranje lint op de linker borst te dragen.

Voorts heeft de Koning, bij besluit van 16 Julij jl., no. 45: 1o. goedkeuring en tevredenheid betuigd aan allen, zoowel ambtelijke als bijzondere personen, die zich, in welke betrekking ook, ter gelegenheid van den watersnood in den afgeloopen winter verdienstelijk gedroegen, en het hunne toebragten, hetzij tot herstel, hetzij tot leniging der geleden rampen, hetzij tot voorkoming van meerdere rampen; 2o. benoemd: tot broeders van de orde van den Nederlandsche Leeuw, a. de gebroeders Gradus de Eier, Uden, te Dreumel in Gelderland, die met zeldzamen moed en zelfopoffering, met levensgevaar en achterlating van eigen have en goed, in die dagen een aantal personen van een gewissen dood hebben gered; 3o. verleend, a. de zilveren medaille, bovengenoemd aan: E. L. baron van Voorst tot Voorst, lid van het collegie van Gedeputeerde Staten van Gelderland, mr. S. Roes, heemraad in Over-Betuwe, J. Crouwers, kapellaan bij de R.-K. gemeente te Alphen in Gelderland, J. A. A. Waldorp, ingenieur van den waterstaat der 2de klasse, jhr. J. Ortt van Schonauwen, hoofdingenieur in Utrecht, mr. A. Schouten, te Wamel, R. C. C. van Hasselt, te Appeltern, Th. Prins H.Tzn., te Bennekom, A. van der Goes, te Geat, G. van Welie, te Dreumel, W. Verhagen, te Doorwerth, A. Veenendaal, H. van Baal, schipper te Heteren, G. van der Teen, rijks-ontvanger te Heteren, A. J. van Hoytema, te Culenborg, Th. Laurentius, opzigter van den waterstaat, mr. J. Thooft, te Zalt-Bommel, C. J. P. van Zadelhoff, te Wageningen, W. W. van Doorninck, luit.-ing., H. A. C. Holtius, luit. der veld-artill., A. D. Methorst, J. A. baron van Hardenbroek van Hardenbroek, H. W. baron van Aylva van Pallandt van Waardenburg en Neerijnen, H. van de Poll, burg. van Veenendaal, C. F. van Tejlingen, opzigter van den waterstaat, A. Wefkens, visscher te Lith, L. J. du Celliée Muller, ingenieur van den waterstaat van de 2de kl., J. Verdoorn Bz., opzigter van den waterstaat, A. Blaauw JHzn., ingenieur van den waterstaat der 1ste kl., J. Dijkhoff, lid van het collegie van den Lithoyenschen Maasdijk, P. Caland, ingenieur van den waterstaat van de 2de kl., mr. W. M. J. van Dielen, voorzitter der commissie, belast met de verzorging der behoeftigen pit Veenendaal, te Utrecht, b. de bronzen medaille, aan, E. Kroon, opzigter van den waterstaat, H. P. Koenen, provinciale opzigter in Noordbrabant, G. Pompen, heemraad van Laaghemaal, C. Pompen, burgem. van Alem, P. Groenen, opzigter van den waterstaat der 2de kl., J. O. van Olst, heemraad van Over-Betuwe, J. van Tienen, poldermeester te Elden, W. Schuijlenburg, G. Romeinders, en J. van Dinther, allen te Lith, J. A. de Leeuw, P. G. de Leeuw, en J. Steenbruggen allen te Alphen, J. C. F. van Hoijtema, burgem. van Dulenborg, W. van der Sijp en J. van der Sijp, te Wamel, J. W. Arends te Opheusden, G. van Os, te Aalst, A. T. van Rijnberk en G. H. van Everdingen, te Buren, P. A. van Hattum, te Ravenswaaij, J. J. van Keulen, te Ryswijk, G. H. Wijnen, te Culenborg, P. Hondius, te Brummen, mr. C. H. baron van Rhemen van Rhemenshuizen, mr. J. A. baron van Heeckeren tot Molecaten, te Oldebroek, C. Mollenberg, landbouwer en A. Hol Gz., arbeider te Alphen, H. Hendriks, bakker en W. Willemsen, arbeider te Doorwerth, A. Schonenberg, arbeider te Dreumel, H. van Elferen, arbeider en J. D. Hendriks wagenmaker te Heteren, N. van Stuijvenberg, loods- en bakenmeester te Malburgen, H. Weitjens, A. van Rossum en J. A. T. Pilgrim burgem. en secretaris te Huissen, G. Verwaaijen, schipper te Wageningen, L. van Oort, te Eck en Wiel, W. van Erven, smidsknecht te Eck, J. Udo, schipper te Heerewaarden, Lonkhuijzen, poldermeesters en W. Oukhorst, posthouder in de Over-Betuwe, J. Timmer, posthouder te Randwijk, D. Sipman en D. van Ommeren, poldermeesters in de Over-Betuwe, W. Roest, posthouder en T. van de Pol, poldermeester te Lakemond, J. van der Loo, opzigter van den waterstaat, A. J. Brevet, adspirant-ingenieur van den waterstaat.

Z. M. heeft aan den Staatsraad in buitengewone dienst mr. D. J. van Ewijck van de Bilt, overeenkomstig het daartoe door hem gedaan verzoek, met 1 October 1855 op de meest eervolle wijze en onder dankbetuiging voor de vele goede diensten, door hem bewezen, ontslag verleend uit zijne betrekking van Commissaris des Konings in de provincie Noord-Holland; en hem met het tijdstip waarop hij die betrekking zal neêrleggen, en ten blijke van Z. M. goedkeuring en tevredenheid over den ijver en de trouw, waarmede hij gedurende vele jaren den lande diende, benoemd tot Minister van Staat.

Z. M. heeft tot burgemeester der gemeente Sambeek benoemd J. van Hassem.

Z. M. heeft aan verscheidene officieren bij de rustende schutterijen, op hun verzoek, eervol ontslag verleend en andere personen daarvoor in hunne plaats benoemd.

Z. M. heeft den luit. ter zee der 1ste kl. P. F. Uhlenbeck, voorloopig belast met de waarneming der betrekking van inspecteur over de bebakening, de kustverlichting en het loodswezen in Nederlandsch Indie, op zijn verzoek, eervol uit 's Rijks zeedienst ontslagen, met den laatsten der maand, waarin dat besluit ter zijner kennis zal worden gebragt.

* H. M. de Koningin, benevens HH. KK. HH. prins en prinses Hendrik, de hertogin Anna van Saxen-Weimar en de jeugdige prins Alexander, maken dagelijks gebruik van de zeebaden op het groot stedelijk badhuis te Scheveningen, dat hoezeer het weder sedert eenige dagen minder gunstig was, door velen tot het gebruiken der baden werd bezocht.

* De hertog van Saxen-Weimar, vergezeld van HD. dochter, de hertogin Anna, zullen zich binnen eenige dagen uit deze residentie naar Postdam begeven, ten einde, HD. zoon en broeder te gemoet te gaan, die, ten gevolge der opheffing van den staf van wijlen lord Raglan, de terugreis naar Engeland moet hebben ondernomen, doch vóór zijne reis derwaarts, een bezoek bij de Koninklijke familie alhier zal afleggen.

* De heer van Hall, Minister van Buitenlandsche Zaken zal zich morgen uit deze residentie naar Arnhem begeven, om den volgenden dag van daar de reis naar Berlijn voort te zetten.

* De generaal-majoor Graaf van Heerdt, heeft een ongunstigen nacht doorgebragt, doch zijn toestand is evenwel niet erger.

* In deze Residentie is aangekomen en aan het hôtel *de Bellevue* afgestapt, de ridder M. Grockshoff, komende van Maagdenburg.

* De commissie voor den watersnood in de gemeente Rhenen, werkzaam geweest voor de gemeenten van Rhenen en Veenendaal Stichts, heeft haren opregten dank betuigd aan allen, die zoo ruimschoots aan hare oproeping hebben voldaan, inzonderheid aan de verschillende commissien, die ... tot een gewenscht einde te brengen. Zij deelt mede, dat bij haar o. a. zijn ingekomen van Z. M. den Koning ƒ 295, zijnde 's gedeelte van eene gift, groot ƒ 1000, door Z. M. geschonken voor de gemeenten Veenendaal en Rhenen, bij Zr. Ms. bezoek in die gemeente, op 7 Maart jl.; van Z. K. H. Prins Hendrik der Nederlanden ƒ 67, zijnde het gedeelte voor deze gemeente van HD. gift groot ƒ 200, waarvan aan Veenendaal Stichts ƒ 67, en Veenendaal Gelderschh ƒ 66 is uitgekeerd.

Bij het Departement van Binnenlandsche Zaken is, ten behoeve der noodlijdenden door den jongsten watersnood, ontvangen: 1o. door tusschenkomst van den heer commissaris des Konings in Limburg, eene som van *zes-en-zeventig gulden vijftig centen*, zijnde de zuivere opbrengst van een door den heer J. Pieters, hoofd-onderwijzer aan 's Rijks lagere school te Roermond, uitgegeven boekwerk, gedrukt tot verminderden prijs ter drukkerij van J. J. Romen aldaar, en 2o. van den heer A. A. Rensink, boekhandelaar te Leijden, eene som van *een en dertig gulden dertig centen*, zijnde de opbrengst van een dichtstukje, getiteld: «*Nog een penningske voor de noodlijdenden door den watersnood, door een twaalfjarig meisje gevrangd.*»

Den 18 Julij jl. heeft de Minister van Binnenlandsche Zaken, voorloopig, tot telegrafisten der 3de klasse benoemd: Z. van der Veen, R. Rotterink, L. M. Ruijtenburg, R. H. van Eldik, P. G. Bosch, F. C. Dobberke, J. Sipkes, P. J. Hogerzeil, M. P. F. Born, G. A. J. Dino Post, J. Doparc Jr., S. C. Schuitemaker en G. W. van Winsheijm, thans leerling telegrafisten; voorts toegelaten als leerlingen voor de telegraphie: J. W. Heuvelman, te Zutphen; M. C. Fiby, te Utrecht; W. P. Nijst, te Maastricht; J. M. ... Driessen Mareeuw, te Middelburg; A. van Hemert, te Haarlem; C. J. Sandermann, te Lochem; J. Mekenkamp, te Ravestein; J. Kindt, te 's Gravenhage; I. Ouwenbroek, te Harlingen; G. C. E. Burger, te Rotterdam; A. W. L. Hennebert, te 's Hertogenbosch; L. F. van Heuthen, te Arnhem; D. S. Westerman Holstijn, te Neerbosch; L. van der Borgh, te Venray, en A. J. C. van Deinse, te Enkhuizen.

Bij beschikking van den 16 dezer, is aan de heeren Pieter Smit, Jan Smit, Leendert Smit en Fop Smit junior wonende de eerste, derde en vierde onder NieuwLekkerland en de tweede onder Ridderkerk, vergunning, tot wederopzegging en voor zooveel het Nederlandsch grondgebied betreft, verleend voor eene stoombootdienst tusschen Rotterdam de uiterste grenzen op de Schelde in de rigting van Antwerpen en omgekeerd, en tusschenplaatsen, onder de firma van Fop Smit Junior en Comp., tot dagelijksch vervoer van reizigers, goederen en vee ...

Volgens eene mededeeling van Z. M. Consul te Cadix; is die haven gedurende de zes eerste maanden van 1855 door 5 schepen onder Nederlandsche vlag bezocht geworden. Daarvan kwamen: 1 van Teneriffe, in ballast: 1 van New-Castle, met steenkolen; 1 van Gibraltar, in ballast; 1 van Hamburg met planken en ijzer, en 1 van Malta, in ballast.

Van deze vaartuigen vertrokken: naar Sevilla 1 in ballast; naar Buenos-Ayres 1 met zout, gedroogde vruchten, specerijen, papier enz.; naar Vlaardingen 1 met wijn, olijven koper, tabak enz.; naar Sevilla 1 met de aangebragte lading planken en ijzer, en 1 in ballast.

Zoo als blijkt uit eene van Z. M. consul te Libau ontvangen opgave, is aldaar gedurende de eerste helft van het loopende jaar 1 schip onder Nederlandsche vlag ingekomen, namelijk van Vlaardingen, in ballast, en zijn van daar naar Nederland vertrokken 2 schepen (waarvan een op de plaats zelve nieuw gebouwd), en wel 1 naar de Maas en 1 naar Vlaardingen, beide met rogge.

Voorts wordt nog door gemelden consul berigt, dat de voorraad van granen te Libau opgeruimd is, en er ook in de omstreek weinig meer overblijft. — De rogge belooft een middelmatig beschot; doch men verwacht dat qualiteit en gewigt derzelve goed zal zijn. — De tarwe staat goed. — De zomergewassen geven voorloopig de beste vooruitzigten. — De hooioogst schijnt, wat de hoeveelheid betreft, vrij voldoende te zijn, staande dezelve gelijk met dien van het afgeloopen jaar.

Blijkens eene van Z. M. consul-generaal te Santa-Cruz op Teneriffe, ontvangen opgave, zijn aldaar gedurende de eerste helft van het loopende jaar 3 schepen onder Nederlandsche vlag aangekomen; namelijk: 1 van Amsterdam met jenever, kaas en vlas, en 2 van Londen, met manufacturen, aardewerk, verwwaren en ijzer. — Voorts is nog een stoomschip van de Koninklijke Nederlandsche marine binnengeloopen, hetwelk na steenkolen en ververschingen te hebben ingenomen, de reis naar Batavia heeft voortgezet. Van voormelde drie schepen vertrok er 1 naar Suriname met aardappelen en uijen; 1 naar Sevilla in ballast, en 1 naar Londen met wijn en cochenille.

Naar men verneemt is, de voortvlugtige conducteur der posterijen eergisteren te Liverpool gearresteerd, doch heeft hij zich kort daarna van het leven beroofd.

Er is in sommige dagbladen en ook in dit blad onlangs een berigt opgenomen, houdende, dat in de gemeente Nistelrode sedert eenigen tijd genezingen werden verrigt van menschen, die aan jichtpijnen lijden, door twee personen in die gemeente, welke die eigenschap zouden verkregen hebben, doordien zij in den zomer van 1854 bij een onweder, door den bliksem ter aarde geslagen en gewond werden.

Dit berigt vindt echter tegenspraak bij velen, die met de omstandigheden dier zoo geroemde genezingen bekend zijn. Het is waar, dat op den namiddag van den 27sten Junij 1854 bedoelde personen door de werking van het onweder zijn gewond, terwijl een derde ingezeten dier gemeente, waarmede zij in gesprek waren, door den bliksem werd gedood. Nu verspreidde zich in de lente van dit jaar in die gemeente een gerucht dat zoodanige door den bliksem getroffen personen de eigenschap bezaten om hunne aan jichtpijnen lijdende natuurgenooten te kunnen genezen, alleen door het alzoo aangedaan ligchaamsdeel vast te houden. Weldra ontstond er daarop eenige toeloop van menschen, die aan genoemde kwaal leden, waarbij men al aanstonds hoorde opgeven van plotselinge genezingen enz. Wat er ook van die hoog geroemde genezingen zij, er moet, naar men verzekert, niemand bekend zijn, die daardoor radicaal of voortdurend is genezen.

---

* Den 3 Julij jl. is te Breda overleden de heer H. J. baron van Utenhove, gepensioneerd luit.-kolonel der kavalerie, kommandeur der Orde van de Eikenkroon, ridder der Militaire Willemsorde.

Almelo, 17 Julij. Heden stond alhier voor de arrondissements-regtbank te regt, de Eerw. heer J. F. W..... Roomsch-Kath. priester en pastoor te Borne, beschuldigd van op het kerkhof der R. C. gemeente aldaar, in ambtsgewaad, godsdienstige plegtigheden te hebben verrigt, in strijd met art. 9 der wet van 10 Sept. 1853, tot regeling van het toezigt op de onderscheidene kerkgenootschappen.

Daar de beschuldigde de hem ten laste gelegde feiten volledig bekende, zal de regtbank alsnu hoofdzakelijk nog te beslissen hebben, of een kerkhof of begraafplaats, inzonderheid dat te Borne, al dan niet behoort onder de *beslotene plaatsen*, bij de wet bedoeld. De regtbank zal in deze zaak, welke, voor zoo ver ons bekend, de eerste van dien aard is, in hare zitting van 28 Julij e. k. uitspraak doen.

---

§ **'s Bosch**, 17 Julij. Wij ontleenen de volgende bijzonderheden aan het verslag van den toestand der provincie Noordbraband over 1854.

Op 31 Dec. 1854 was de wettige bevolking 402.732, waaronder 200,060 van het mannelijk en 202,672 van het vrouwelijk geslacht.

Op 31 Dec. 1853 was de wettige bevolking 400.341, zoodat zij sedert met 2391 is vermeerderd.

Het getal geboorten beliep 10739 (160 minder dan in 1853); daaronder waren 290 onwettige. De verhouding der onwettige tot de wettige geboorten was als 1 tot 37.

Onder de geboorten bevonden zich 4 drieling- en 127 tweeling-geboorten. In de maand Maart bedroeg het getal geboorten 1108 en in Julij slechts 760.

Het getal sterften bedroeg 8702.

Het getal huwelijken was 2465; zijnde 324 meer dan in 1853.

Eéne echtscheiding heeft er plaats gehad.

250 landverhuizers vertrokken naar Noord-Amerika, meest om een beter bestaan te zoekén.

De bevolking was verdeeld in: 353.841 Roomsch Cath.; 42.970 Ned. Herv.; 230 Fransche of Waalsche; 3057 Evang. Luth. en 1881 Nederd. Israel.

Het getal bij Gedeputeerde Staten ingekomen stukken bedroeg 5137, waaronder niet begrepen zijn periodieke opgaven en ingekomen antwoorden op algemeene aanschrijvingen; terwijl van genoemd collegie uitgingen 3117 brieven en 315 stukken om berigt en raad aan collegien en ambtenaren

Aan Gedeputeerde Staten werden 313 afgekondigde plaatselijke verordeningen medegedeeld.

Koninklijke goedkeuring aan besluiten tot heffing van plaatselijke belastingen, werden na de invoering der gemeentewet verleend, aan: 156 tot heffing van opcenten op de grondbelasting; 168 tot heffing van opcenten op de personele belasting; 162 tot heffing van hoofdelijke omslagen; 52 tot heffing eener belasting op honden; 61 tot heffing van leges ter secretarie.

Verder verdienen opmerking de navolgende in het verslag voorkomende zinsneden:

De loop van de dienst was nagenoeg overal gedurende het jaar 1854 zeer geregeld; slechts van enkele gemeenten kon gezegd worden, dat daar de dienst te wenschen heeft overgelaten. Met de noodige zorg en spoed worden de zaken bij de meeste gemeentebesturen behandeld en afgedaan. Veel draagt daartoe bij de goede verstandhouding, die in bijna al de gemeenten tusschen den Burgemeester, de Wethouders en den Gemeenteraad bestaat.

Over het algemeen worden de belangen der gemeenten door de besturen naar behooren behartigd.

Administrative kennis begint meer en meer algemeen onder de gemeente-besturen en gemeente-ambtenaren verspreid te worden. Werd zij vroeger slechts onder de leden van enkele gemeente-besturen of bij enkele gemeente-ambtenaren gevonden: thans zijn er in de meeste gemeenten leden voor het gemeente-bestuur of gemeente-ambtenaren, die zich met ijver en vrucht op wetenschappelijke kennis in administrative zaken toeleggen.

Het beheer der geldmiddelen van de gemeenten, wint voortdurend in orde en regelmaat. Veel meer dan vroeger is het juiste bedrag der verschillende inkomsten, uitgaven, schulden en bezittingen der gemeenten algemeen bekend. Die kennis wordt krachtig bevorderd door de openbare behandeling van de gemeente-aangelegenheden in de gemeenteraden: welke openbaarheid in velerlei opzigten zeer gunstig werkt.

De finantiele toestand van een groot aantal gemeenten is gunstig. Vele gemeenten zijn in het bezit van min of meer uitgestrekte gemeente-gronden, en zonder schuld.

Wijders treft men in het verslag interessante tabellarische opgaven aan, die een beknopt en duidelijk overzigt geven van de verschillende takken van de huishouding en het bestuur der provincie en der gemeenten.

Een en ander toont met onwederlegbare duidelijkheid aan hoe gunstig de werking is van de kies-, provinciale- en gemeentewet, en het moet wel verwondering baren, dat dáár, waar door bevoegde beoordeelaars zulke gustige tafereelen worden geschetst, men nog verwatenen aantreft, die de heilzame werking dier wetten pogen te wraken en het rampzalige «voor dezen» daarvoor zouden wenschen in de plaats gesteld te zien.

Uitslag der verkiezingen voor den gemeenteraden.

AMSTERDAM.	Gekozen Mr. J. R. Corver Hooft; herherkozen Mr. C. H. B. Boot, Mr. C. D. Asser, F. W. Fabius, Mr. M. Wiardi Beckman, Jhr. Mr. R. J. Schimmelpenninck, D. D. Buchler, J. W. Kerkhoven, Mr. J. W. van Romunde, Mr. H. J. Koenen, P. Keer, Jhr. Mr. J. van Iddekinge, S. Cats Bussemaker, Jhr. P. H. Bicker.
DELFT.	C. Maas Geesteranus, L. H. Viruly van Keerenburg, Dr. J. Soutendam, G. Hoekwater, G. P. van den Bogaart.
GOUDA.	Herkozen T. P. Viruly, Dr. G. P. Büchner, Mr. J. L. A. de Grave en G. Prince. Gekozen Mr. L. G. Kist en I. A. Remij; overstemming tusschen I. Smits Hz. en J. B. Peeters.
TER HEIJDEN.	Herkozen P. Rombouts, P. A. van Mens, en L. van Meel.
'S BOSCH.	Gekozen J. B. van de Mortel, J. G. H. H. baron van Hugenpoth, G. H. A. Deekers, Dr. L. J. B. van Heijst; Mr. van der Does de Willebois en L. A. Rouppe van der Voort.
ARNHEM.	Herkozen Mr. J. J. A. A. van Pallandt, Mr. J. W. Schiff, Mr. G. van Eck, Mr. C. P. Hennij en M. F. Blaauw. Overstemming tusschen C. J. Verkouteren en H. E. van Heesch van den Tempel.
ROTTERDAM.	Verk. Bichon van IJsselmonde, Blankenheijm, Gleichman, Löhnis, Milders, Reuchlin, Viruly Vollenhoven, Casteel. Overstemming tusschen Berg, Koetsveld, Rueb, Roest en Pluijgers.
SCHIEDAM.	Herkozen Mr. P. Loopuijt, A. Prins, A. Makkers en J. Lechner. Overstemming tusschen Verlouw en J. M. van Gent.
PURMERENDE.	Herkozen S. de Vries, W. Paauw, K. Brantjes en F. M. Muller van der Vooren.
DELFSHAVEN.	Herkozen L. A. Bruijn, M. Schiltman, P. Kluit en J. H. Henkes.
DORDRECHT.	Herkozen J. B. 't Hooft, Dr. M. G. Timmers Verhoeven, O. B. de Kat, Mr. A. Blussé, C. A. Vriesendop, Overstemming tusschen mr. G. A. de Raadt en J. S. L. Vriesendorp.
KRALINGEN.	Herkozen P. A. de Ridder, G. H. Dambert en W. Hioolen. Gekozen N. Tetterode.
LEKKERKERK.	Herkozen H. van der Graaf Pz en Fop Gouwens.
RIJSWIJK.	Gekozen Jhr. Mr. J. H. Caan van Neck, Th. Roskam en J. Martens.
SCHOONHOVEN.	Herkozen Dr. Roosenburg, A. H. Langronder en E. E. Denekamp.
VLAARDINGEN.	Gekozen W. van Rossen, P. Kikkert Hz. en A. van de Werf de Willigen. Overstemming tusschen P. L. Denier van der Gon en A. L. van Linden van den Heuvel.
OVERSCHIE.	Overstemming tusschen J. van Vliet, A. Maat, C. van 't Wout Az. en Rodenburg.
TE KETHEL.	Herkozen A. Droog, W. van den Berg en S. Poot.
MAASSLUIS.	Herkozen H. van der Lely, Das Rees en Versteeg.
POORTUGAAL.	Herkozen, W. Vermaat, A. Groenenboom en J. Buizer.
HOORN.	Herkozen Jhr. M. P. van Akerlaken, Jhr. P. Opperdoes Alewijn, Dr. Joritsma, en H. de Vries Roeloffs.
LEIJDEN.	Herkozen Mr. J. C. Bacaille, G. H. Hasselsteijn, B. F. Krantz, S. J. le Poole, H. P. C. Stoffels, Mr. H. Kock. Gekozen C. P. L. Driessen. Overstemming tusschen M. A. Kluit en Mr. P. du Rieu Jr.

Ingezonden Stukken.

Twee maal twee maakt..... vijf!

De duivelskunstenaar.

Mijnheer de Redacteur!

Ik wist niet, uit welken hoofde den heer Mr. D. L... alhier, het lidmaatschap van een genootschap voor kunsten en wetenschappen was te beurt gevallen.

Nu ik het aantal stemmen in uwe courant heb gelezen, hetwelk voor dien heer voor het lidmaatschap van den Gemeenteraad *van de residentie* is verworven, moet ik echter wel erkennen, dat mij de oogen zijn geopend; want het Bestuur zeer veel tact heeft aan den dag gelegd, om ZEd. ter juister ure te benoemen tot lid van het Utrechtsch genootschap van *Kunsten* en Wetenschappen.

De zucht, die mij bezielt, om eere te geven wien eere toekomt, noopt mij u te verzoeken dit briefje in uw dagblad op te nemen.

Uit de Stembus,
18 Julij 55.

Een vijand van kunst
maar niet van *wetensch...*

Publieke Vermakelijkheden.

Kon. Fransche Schouwb., Zaturdag 21 Julij, 7...

La dernière représentation de LE DEMI MONDE, d... en cinq actes; et une OUVERTURE à GRAND ORCHEST...

Verbetering.

In ons No. van gister is, abusivelijk, blijven staan: de generaal VAN HEERDT «*met eene bijzondere missie*» naar Berlijn was gezonden.

Daarvoor moest natuurlijk gelezen worden; «*met* ... *bijzondere* **missie**.»

Prijs-Courant der Effecten.

AMSTERDAM, 19 Julij 1855.

Nederland.	Pct.		**Rusland.**	Pct.	
Ned. W. Schuld.	2½	63 3/16 5/16 1/4	*Hope* 1798/1816	5	103¼
Dito Certificat.	3	75½ 5/8 9/16	Dito 1828/1829	5	
Dito. Dito.	4	93 9/16 5/8 9/16	Cert. 1831/1838	5	84⅛
O. I. Leening	4		Dito Dito	4½	
Amort. Syndic.	3½		Dito *Hope*	4	
Hand.-Maats.	4½		Dito *Stieglitz*	4	
Belgie.			Dito dito 5e Ser.	4	
Certificaten	2½		Dito 1854	5	82⅜
Dº *Rotschild*	2½		Inschr. Assig.	6	
Frankrijk.			Certific. dito.	6	
Obligatien	3		**Polen.**		
Spanje.					
Nieuwe	1	18 9/16 11/16 5/8	Obligatiën	4	
Dito Buitenl.	3	87 9/16 5/8	**Oostenrijk.**		
Dº Binnenl. s/m.	3	81¼ ⅛ ⅜			
Bew. Sp. Com.		4⅜	Metaliek	5	61 5/16
Amort. Schuld.		4⅛	Dito bet. Amst.	5	72⅜
Portugal.			Dito Nation.	5	65⅞
Londen nieuwe.	3	89⅝ ⅞ 13/16	Dito 1847	2½	81⅛
Dito uitgest.	4		Dito 1851/1852	2½	31⅛

Mexic., te Lond. 3 pct. 21¼, ⅜, 5/16; dito Onb. ... ⅜, 5/16; Gren., te Lond. p. s. 100. 2½ pct. 17½; Ven... 3¾ pct. 29; dito Uitg. 1 pct. 12⅝, ¾; Peru 4½ 74...

Bij algemeen geanimeerden omzet was onze fondsenmarkt over het geheel gunstiger gestemd, inzonderheid ten opzigte van Spaansche fondsen welker 3 pCt. ruim ⅛ hooger blijven — verschillen de overige soorten echter weinig in prijs met gisteren; alleen waren van Amerik. fondsen en Venezuela's op voortgezette kooporders voor Engelsche rekening wederom ⅛ hooger.

Gedrukt bij C. H. SUSAN, Jr., te 's Gravenhage.